

„ჩვენი საქმე საქართველოს ხალხის ცხოვრება; მისი გამაოგნებელი ჩვენი პირველი და უანასკნელი სტრატეგია“.

ილია.

„ქართული პერიკლი“-ს რამდენიმე მსჯელობაზე გილოცავთ პარტიის შრომის და ახალი წლის დღესასწაულზე დაგმწერავთ და გისურვებთ ბოლომდე წარმატებით შეძლოთ საქართველოსთვის — საქართველოში და უცხოეთში — სიხარულსა და ბედნიერებას.

ნოვ-ობრა, იანვარი 1962 წ.

სიხარულთა ოცნებების შესახებ.

(წერილი მეოთხე)

განვიხილოთ წელი არაფრით განსხვავდება მეორე მსოფლიო ომის შემდგომი პერიოდის წლებსგან. ისიც საესო იყო შფოთილი და მღელვარებით. დასავლეთელების ყოველი ცდა, რათა ქვეყნებზე დაეყარებინათ უშიშროება (ცხადია და კავშირების ნორმალური აღმშენებლობით შრომის და ცხოვრების შესაძლებლობა მიეცეს—დანარჩენი მსოფლიოს უსაფრთხოება).

1945 წელს ყალბ ნიადაგზე დაშენებულმა სახეო მდგომარეობამ ვერ შექნა ზავისა და მშვიდობიანობის პირობები. ომი დაქანცულმა და შიშის ფსიქოლოგიით განსპიკველულმა დასავლეთმა ვერ გაითვალისწინა, რომ რუსული კომუნისტი არა ნაკლებ ექსანსიოური და მრისხანეა, ვიდრე ნაციზმი იყო და არამც თუ ხელსუღბელი დატოვა ის, არამედ კიდევ გაზარდა და გაძლიერდა. ამ შეუღობიან და გამოძინარბოს მოქალაქის გადომბა წლებში დასწერულ წარმოდგენილ სიამარბ ფსიქოზში, რომელსაც დასავლეთი, მიამიტობით, „ცივი ომი“ უწოდებდა.

დღის ჩვენ თვალწინ გადაშლილი სურათი ცოტა უფრო რთულია, ვიდრე ცივი ომი, ხოლო თუ შევიძლება ჩვენც ვინმეაზი მდგომარეობის ბო მცდარი სახელწოდება. უსათუოდ ისიც უნდა აღვნიშნოთ, რომ მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ისეთი მზერალება არასოდის არ მისცემია „ცივი ომი“, როგორც დღეს აქვს

უფანასკნელი 15 წლის განმავლობაში ბიკონის მითრით მოქცევა კაცობრიობის უჭრა დღების ციხრება და მეორეც დადაქცეა ომი სასული დასავლეთის წრეების მიზნით. მაგრამ მინც მარტო ბერილინი არ არის დღეს საფათვრისაო წერტილი. იგრაობიან მოყოლებული საშობო აღმოსავლეთ აზიაშიც და აფრიკიდან ლათინურ ამერიკამდე მიწა-წყალი დაქარბოლი რუსული ნაღმებით, რომლის აფეთქება ყოველ წუთშია მოსლოდნელი. მიუხედავად იმისა, რომ ომის ყველას ერიდება და რევიკა აღმოსავლეთი, ისე დასავლეთი (ვიღომა მისი თავიდან აწირება). საბამარი მდგომარეობა მინც იმდენად დაძაბულია, რომ ერთ-ერთი მხარის მიერ მოპირდაპირის ძაღის და მოუფანასკნელბა, ამ მდგომარეობის ყალბად შევადგა საბარისია დანახული მინდერების დასავლეთქეობა. (თუმცა საფეთქებელი მასალების ბუნებრივი მისწრაფების მიხედვით მრავალი თამბოყრელი ნაღმები თავის თავაკაც შეიძლება აფეთქდეს).

„ცივი ომი“ განსაყობობრბოდა მას შიმდეგ ვაცხებდა, რაც 1960 წ. ნიკიტა ხრუსჩოვმა პარიზში „თახი დიღის“ თათბირი ჩაწავლა. ვაცხებულეული ცივი ომის ადღულებას აქტარება ბერილის შუავებში აბმართული კედელი, სადაც ამერიკული და რუსული ტანკები ერთი-მეორის ცხვის ურტყამენ და შეიარაღებულეული სამხედრო ნაწილები „არაფის კუთვნილ“ მიწაზე ყოველდღიურათ ებეთქებიან.

ვაწმრტონის აზრით „ფოფოქრებილი“ ომის საშიშროება ამ ყალბ უფორ ნაკლებია, ვიდრე წინა წლებში იყო. მაგრამ „ცუდნგარბოში გამოწვეული“ ომის საშიშროება მინც საშიშროება წინა წლებთან შოდარბობით, ამავე ომის დღეს უფრო ძლიერია კომუნისტური თვადანხებით სამხრეთაღმოსავლეთ აზიაში (განსაკუთრებით ლაოსში), რაც ვაწმრტონის აზრით „დადომბილი“ ადგოლია და, მასწავდამე, მეტად საფათვრისა.

ლონდონის მეთვალყურეების აზრითაც ომი ცუდნგარბოშიაღმოდის არის შესაძლებელი. ბრიტანული სპეციალისტების მიტკეებით ხრუსჩოვმა სწორად დღეს მინდობა ბერლის საკითხის ვადაქრა, რადგან, მისი ფიქრით, რუსეთი დღეს უფრო ძლიერია, ვიდრე შეიძლება მიმდგინელი წლებში იყოს. პრეტენილების აზრით ხრუსჩოვი არ შეუძლიან ვაღუტვივის ავ-

რსიულ ხაზს, რადგან ეს მის მდგომარეობას საფთრებში ჩაადღებს შფინთით.

შობრებული ობოიალეობის მეთვალყურებეცი თითქმის დასავლეთელების აზრს იზარბენ: ომი მხოლოდ ცუდნგარბობისთვის შედგენ არის შესაძლებელი. მაგრამ ისენი აღიარბენ, რომ ეს საშიშროება დღეს უფრო დიდია, ვიდრე ანგელო წლებში იყო.

როგორც ვხედავთ ყოველი ქვეყნის და ბლოკის სპეციალისტები, თუმცა ცუდნგარბობის ანბნის და შეცდომის შედეგად, მაგრამ მინც იც ომის შესაძლებლობას აღიარბენ, სპეციალისტები ერიდბიან სურათის სრულქმნილობით შეპროდინეს და ხან სდებნ, ხან სულ ცოტას აზბობენ კომუნისტების ცდაზე, რათა სრული კონტროლი დაამყარონ საშობო ვიტნაშზე, შეგნებულათ ამტკობენ ლაოსში შექმნილ მდგომარეობის სირაფებში და ძალიან იშვიათიან ებიბან ოსსაღებზე და ირანზე მისკეთის დაწოლის. სულ ელიბან მისკეთებ მისკეთად შეუტეო სუანინაფიის ქვეყნებს და ფინცია, რაც არა ნაკლებ საფათვრისაო მშვიდობიანობისათვის.

ეს ყველაფერი მოწმობს, რომ იმპერიალისტური სულსიკვეთებით განმსჯელებული ხრუსჩოვი ცდილობს „ცივი ომიდან“ მასწამებო მიფივის და თუ სულ ზღვარი დადებდა, მერე ცხელსაც აღარ მობერიდა.

მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, როდესაც კაცობრიობა იმპერიალისტებისა და კოლონიალიზმის დასასრულსაცქს მიღის, რუსეთმა მოხერხებულად გამოიყენა „ცივი ომი“ და ფანტასტიურად ვაზარდა თავისი იმპერიის საზოგადოებას: მან დაიპყრო 182,000 კვ. მილი 25 მილიონი მისახლეობით და სატელეგების სახით დაამყარა თავისი კონტროლი 90 მილიონი მოსახლეობის საშობოლებით ანარქიის შექმნა.

ცხადია, როცა მოსკოვი სთავის დასავლეთის რათა მან იცნოს შექმნილი მდგომარეობის მყარობა, მას მხედველობაში აქვს დასავლეთის მიერ ამ დაპყრობილ ტერიტორიების მის მსჯელობაზე აღიარბება. ხოლო ამის შემდეგ მოსკოვი ხელს არაფერი შეუძლია, რომ მან აწარმოოს „ახალბა ვანათავისუფლებლობის“ ბრძოლა და სცადოს დასავლეთელების ყველა ქვეყნებიდან ვანდენება და თვით დასავლეთშიც მებთეთ კოლონიების საშობოლებით ანარქიის შექმნა.

ამ მხრივ მას მრავალი შესაძლებლობა აქვს. ყოველი ქვეყანაში შექმნილი ე. წ. კომუნისტური პარტიები მოსკოვის ყურბოქრით ყმა და რუსული დამპყრობლობითი პოლიტიკის ერთობლი მსახურია. ამის ემტებდა დასავლეთის ქვეყნებში მრავალი ვანებული რუსული იმერატია, რომელთა უმრავლესობა სხვა და სხვა ქვეყნებში მოქალაქეები არიან და მრავალი მათგანი სახელმწიფო დაწესებულებების წალბო მისაღებელია. რუსული იმერატიაის დიდი ნაწილი დილოკურათ ანტკომუნისტურია. მაგრამ რუსეთის დამპყრობლობითი პოლიტიკა (რაც რუსული ტრადიციულია და არა მხოლოდ კომუნისტური), მისი ტერიტორიალი ურჩ ხრდა და ცხვის ერბეზე ბატონობა, იმდენ ზრდის მათ ერთვულ თამბოყვარობას, რამდენ იმდენ დაბარბარებებში—თავისი შინაგანი ვანყობილებით—მოსკოვის მხარეზე არიან.

რუსული პროპაგანდის მოხერხებულ იარაღად ვადიქცეა ვაერთიანებულეული ერებეცი; საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომლის ერთადერთი დანიშნულება იყო და არის მსოფლიო მშვიდობიანობის დაცვა, ასეც თავის ბუნებრივ გზას და იმ არბიან ვადიქცეა, საიდანაც რუსეთის თავისუფლებ შეცდომი ანტკომუნისტური პროპაგანდა აყვითის. ძალიან იმეკავად დასავლეთელები ვადიქცეა ვანაქცალები, რომ ამ ყალბ ყველაზე დიდი ვანაქცალები

პიტლევმა ვადაქტირ უარყო ეს ვგვმა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს უბრძინა აღმოსავლეთის პოლიტიკაში არ ჩარეულყო. სა მავიერით შეუღმერტეს მრავალი მომხრე ვა მოუწინა ვერმანელ ოფიცერთა შორის. სწორით ამ ოფიცერთა ინიციატივით და პიტლერის ოფიციალური სანქციის ვარეშე საბჭოეთი კავშირში შემავალი ერების მიხედვით იქმენ აყვანილი რომელთა რტები ვანამანულ ვარში 1942 წლის ვაზაფხულზე ორასი ათას აღემატებოდა. ამ სტრატეგების დამწერი ვერმანიაში 1941 წლის შემოდგომაზე მოხდა. არავითარი წარმოდგენა არა მქონდა იქ არსებული პირობებზე და კერძოთ ვერმანელების ვანზარბეგებზე. მინდობდა ქართულ იმერატიას და ვაყვარბობი. მათი დამხარბობით მდგომარეობას ვაცნობილი და საქართველოს საკეთილდლო საქმიანობაში მათთან ერთად. შეძლების და ვგვარად, მონაწილეობა მიწოდო. ამის მავიერ მხოლოდ ორ ქართველთან მოკლე შეხვედრის უფლება მომცეს და შედეგ ერთ პატარა საშბერო ნაწილში ვამჯაწენს, რომელსაც სათავეში ვამოუცდელი, ავანტიურისტული ბუნების ვერმანელი ოფიცერი ვდგა. ცოტა ხნის შემდეგ ამ ოფიცერმა, ჩემს მიერ ვერმანელებს კრიტიკისათვის და მათ ხელმძღვანელობს არ ცნობისათვის (მისი ვამოთქმა ომი ვინმისაო) საჯარბო-საკონცენტრაციო ბანაკში (შტინვაშუში-პანასთან) ვადამჯაწენა. პროფესორი იბერლენდის ამის შუახებ ცნობა მისდგლია 1942 წლის აპრილში და მისი ჩარბეცი მე და რამდენიმე სხვა ვაკავასიელი ვავანათავისუფლეს. ამ დროს მე ძალზე გულ აგომბოლი ვიყავე და დიდთ დეკემბელი, რომ არსებულ პირობებში, ქართულ საქმეში რამიმ სერიოზული მიღწევა შე-

და კოლონიალიური იმპერია რუსეთია. მაგრამ, იმპერიალი, ეს ისე იშვიათად და მორცხებდა, რომ შზირად რუსები საჭიროთ არც კი დინაზავენ ხოლმე პასუხის ვაცემის. დასავლეთელებს რუსული იმპერიალიზმის ნიმუშად 1956 წ. უწერაერთის ავანყება აქეთ ხელზე დახვეული თითქმის უწერეთის ვარეშე საბჭოეთში ყველა ფიქრი როგორ და მოსკოვი სხვანად არსად და ურეკვიათა თავისუფლებისა და ერთა თვით-მყოფობის პრიციპი!

ვავითიანებულ ერებს თავის ბრწყინებელი დანიშნულებასთან ერთად, ვაღმობილი წარსულიც აქვს... ვაბედული და სწრაფი მოქმე დება კორვაში, არაბულ-ებრაული სისხლის ღერის შეწერება, სუეცის არბის „კრაზისის“ მოვარბება და სხვა, ვავფქერბინებდა, რომ ეს სწორად ის ორგანოა, რომელიც პრაკტიკულად აზბორცილებს იმ საწუფარი იდეს, როცა ძალბობამ აფილი უწდა დათოშის სა მარბობინობას, დიდმა და ძლიერმა ვგვარა უწდა დაბარბო პატარა და სუსტი და სხვა... მაგრამ თანდათანობით ვამობრკეა, რომ ნადრივი იყო საშართლიანობის ვამარჯვების შედეგი.

უწერელი პატრიოტების სისხლში ვაბანალი დამარცხებულ უწერეთში. ვამარჯვებულმა რუსეთმა ვავითიანებულ ერების კომბისა არ დაღუწეს... ეს იყო ვავითიანებულ ერების თვალსაზრისით მარცხი. მას თან მოსდენს მრავალი ძალბობისა და შექცობის რუსული პოლიტიკა რომლის აყვითე ერთ მობარბა საერთაშორისო ორგანიზაციაში.

ამ ყალბ ვავითიანებულეული ერები ვადიქცეა იმ არენად, საიდანაც რუსეთის შეუძლიან დაუსრულდებულა ვავითის თავის სასარგებლო პროპაგანდა. იქ მადგინდა თამბოყრელი ახლად წარმომადგენელი ერების წარმომადგენელი რუსული პროპაგანდის საუკეთესო დამხარბელი არიან. სახელმწიფოებრივ ტრადიციებს და აზ-

რუსების არავითარი უფლება არა აქვს იბატონოს იმ ქვეყანაზე, რომელსაც სურს თვითონვე იყოს თავისი ბატონ-პატარანი და თვითონვე ვაუძღვდეს საკუთარ საქმეებს“.

ნიკო ნიკოლაძე.

იღებოდა. მაგრამ პროფ. იბერლენდისის თანაშემწე ოფიცერთან ხანგრძლივ სჯავასის შემდეგ, რომელიც ჩვენ სანახავად ჩამოვიდა და რომელიც იბერლენდისის ვგებეში და ჩვენ საკითხთან დამოკიდებულება დაწერილებით ვამაცნო, თანშობა ვანგაცხებდა, რათა იბერლენდისი დაპყრობილი ტერიტორიებზე პიტლევით 1942 წლის აპრილი მიტენებულენ (ვაგარა 1942 წელს, ვასაოქარი იყო ჩემთვის, თუ როგორ ვუღსახილიათ, მაკარად და უშიშროად ავრტკებდა იბერლენდერი აღმოსავლეთის დაპყრობილ ტერიტორიებზე პიტლევით და ვაყვარბობის პოლიტიკას. მოსახლეობის და გულეული მამარა არა ავამანანურ მოპყრობას, მისი აზრით „კოლოზებში“ სასწრაფოდ უწდა დაშლოყენენ და ხალხისათვის თვითმპირი ვგლობის უფლება მიეცია, აგრეთვე მოსახლეობის უფლებებით ვერმანელ ვაბანსაკის უფლებების სასებებით უწდა ვაბანსაწრებოდა. შეუძლებელია კოლონიების მქნა დაპყრობილი ტერიტორიებზე—ამბობდა იგი.

მას იმეტი ჰქონდა, რომ მისი ვაკავასიური საშბერო ნაწილის „ებრემანის“ საშობოლებით სხვა და სხვა ვერმანელ უწყებებს დაუტკებდა, თუ რა სასარგებლო და ღირსეული და აყვანილ არიან ვაკავასილები და საერთოდ ყველა დაპყრობილი ტერიტორიებზე მტკობეზენი და ამით ზურგ ვამარბებული იმდენენდა დაპყრობილი ტერიტორიებზე კატასტროფული ვერმანელი პოლიტიკის ყურისის შეცვლას ხელს შეუწყობდა.

იბერლენდერი მოიბოხებდა რათა მის ნაწილში ვაკავასიელი ვარბეციები და ვერმანელი უფლებბრება სასებებით ვათანსწორებული ყოფილოყენენ. ამ მიზნით მან ვაკავასიელი ოფიცრების ვერმანელ საშბერო სასწავლებელ რეგენბას ნაკლები ხალხის ერთად თავმყარებით თვით ვიკლავთან დადგენილი ტერბინების ვაგებეცი კლ შესცავა. ლეონ ღენენის აზრით ვავითიანებულ ერებს თვით „ებრესორი“-ც იყ ახალი ვავითი ემსთი. „ჩემი დექლინირები ავრსკობის ერიდება იმ სახელწოდების, რომელიც ძალით შეღავას მეორე სახელმწიფოს უფლებები. ხოლო მშვიდობიანობის მოყვარული ნეიტრალბები ვავითიანებულ ერებში, ავრსკობის უწოდებულ უტხო ძალბობის მსხვერპლ სახელმწიფოს, რომელიც ვაბედვის და უტხო მობალდობის შეგნობლობდა“.

ამ დაუჯავა ვავითიანებულ ერებს მნიშვნელობა და ღირებულება, რის გამოც ახლო წარსულში საფრანგეთის პრეზიდენტმა მას უზბარლო სალაყბო უწოდა, ხოლო ამროფესიო ნაწილი ნეიტრალი“ ნერუს ავრსკობამ სტიველსონს (შ. მტკბების ველეგატია ვავითიანებულ ერებში) ათქმევინა: „საბჭოთა ვავიბრის ველეკი ყოველთვის ატარებს ოგსტრუქციულ ხასიათს... დღეს ჩვენ მოწმენენ ვიყავით იმ ტრადიციის პრიციპი ატკის, რომელიც შეიძლება ვავითიანებულეული ერების სიკვდილით დასრულებული“-ო. მან მოავინა მამხედვლეს, რომ პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ წარმობილი ერთა ლეგა მოკვდა, როცა მან ვენ შესძლია აზიანობის ავრსკობელი მოქმედების შეწყობა ჩინეთში, ხოლო მუსკოლისაა ეთიოპიაში. თუ ჩვენ ვერ შევქმელით ინდოეთის შეჩერება ვაზიში, მაშ როგორ ვეჭვირობ, რომ ის ორგანო, რომელიც ავგაცდნის დიდ ომსაო, თუ ჩვენ ვერ შევქმელით ინდოეთის შეჩერება ვაზიში, მაშ როგორ ვეჭვირობ, რომ ის ორგანო, რომელიც ავგაცდნის დიდ ომსაო,

ამგვარად, ნერუს მსავსეი ნეიტრალბების დასრულების წყალობით ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის წყალო უყვე შეუღდა და დარე თუ ვეკან ის თავის ლიბერალ შედეგებს მოვაცემის. დროა ანტიკომუნისტურ საწყარბო ვაბედულათ შეტების სინამდვილეს თვალბში და ვაბედული სიტყვა სიტყვა.

სიმატილე ოპერაქონდარი ზესხაზ.

(დასაწყისი იხ. პირველ გვ.)

ღნი ვაგზევაზი მობარბა. როცა 1942 წლის შემოდგომაში „პერგამინი“ კავკასიის ფრონტზე გაიყვანეს და თავი ღირსეულად ეკირა. ამით განხვეწებულმა იბრეტინდებმა მობარბას ფრონტის ამ წაწლი სარწმინდობას უფლები მის მძლავრ, რათა კავკასიელ ჯარისკაცებს განსაზღვრული რისკები ბერეგმადინა კავკასიურ ფრონტის ტყვეთა ბანაკებში მივიღებინა. როგორც ტყვეთა ბანაკების კომენდანტის პირველი. ამის წყალობით ტყვეთა ბანაკებში პირობები დიდით გაუმჯობესდა და მხარეთა ტყვე სივლელს გაღვრილა. ზოგიერთ შემთხვევაში, როცა ტყვეთა ბანაკის კომენდანტი ტყვეებს არა ადამიანურ პირობებში უჭერდა და ადგილობრივ ამის შეცვლა არ ხერხდებოდა, პრ. იბრეტინდერი მთავარ შტაბში თვითონ გამოგზავრებოდა ხოლმე ამ მდგომარეობაში გამოსაწარგებლად.

1942-43 წლის ზამთარში გერმანელი უკან დახევა მძიმე პირობებში მოხვალდა და ამან ტყვეების მდგომარეობა კატასტროფულად გააუმჯობესა. პრ. იბრეტინდერი მთელი თავისი ძალა-ღონით და თავად ზოგავლდა შებენძილა ამ მოვლენის. იგი პირდაპირ და მთელი ბერეგმანი ბუნად უყვარდა ადენდინად, რომ დასუსტებული ტყვეები, რომლებსაც სიარული აღ არ შეეძლოთ. გუშაგებენ არ დახერხებოთ. თავის პირად პასუხისმგებლობის ქვეშ უკან დახევის დროს, როცა „მარშ კომანდო“ წამოიწყებოდა ბრძანებებს აძლევდა, რათა დაქან. იყოლი ტყვეებისათვის ახლო მდებარე სოფელ ბინ დასვენების უფლება მიეცა. ბევრი ამ ტყვეებთან ჩაჩინებ ამ სოფლებში. ასეთი საქმიანობა და თავის საკუთარი თავის სადგომზე წი ჩაგდებით პრ. იბრეტინდერმა მრავალი ტყვე სივლელს გადაარჩინა.

განსაკუთრებით ერთი ენობოლი ჩამჩრა მენსიერებაში: უკან დახევის დროს, ტამანის ხანებერ კუნძულზე მაღალეგებული ბერგმანის ასეთლი, რომელსაც იბრეტინდერი წამოიწია, რამდენიმე თვეთა ცხენადის წაწყდა ვხის პირზე. როგორც ეტყობოდა დასუსტებულებში სიარული ვიღარ შესესლეს და გუშაგებოდა თავიშე ტყვეს ჰყრეს. ამით უბოლი შეწყუ ნებულებმა ფეხი ავანჩარტით და მალე ტყვეთა „მარშ კომანდო“ შეწინაშენი. ხანგძლივად სიარულიდან დასუსტებული რუსები ტყვეები გაიხილდნენ მინაწი ოხსდენ და ისინებრდნენ. გუშაგები ბრძანებებს აძლევდნენ, რომ ტყვეები წამოიღებოდათ და გზას გასდგომოდნენ. რამდენიმე წამოდდნენ თავი ადარა ჰქონდა და თავს და ხილებს უსუსურად იჩინდნენ. ბრძანების რამდენიმეჯერ განმეორების შემდეგ

წიიიბას მინიფისტი.

წიიიბა მერე.

ღავიწყით უბრალო მავალბობები: მოგვლით ყველა ქვეყანაში მოქალაქეს შეუძლია გამოიხატოს საცხოვრებელი ადგილი. ვანა ასევე საქმეთა კავშირში? საქმეთა კავშირი ხალხთა საქმიანობა, სადაც მთავრობის (გუბერნიული პარტია) ნებართვით გავრემ მოქალაქე ვერ იტოვებენ მოსკოვში, ლენინგრადში, თფლისში და ა. შ. ამ უსუსლო ქვეყანაში მუშის ხელფასი დირექტორის ხელფასი მეაეთიდა. ამ უსუსლო ქვეყანაში მუშამ თავ-პირი უნდა იტოვოს, რომ ტრამვათი სამუშაოს მიაღწიოს. მაშინ როცა დირექტორი (რასაკვირვალა პარტიალი) ნებართვა მანქანით მიბრძანდება სამუშაოზე და ამის გარე მანქანის მართვასაც არ სჭირდება თავის შეუტყუება ივანე უხის საქეს და ივანეს ხელფასს უხდის უსუსლო საზოგადოების მმართველი და პარტიალი კომუნისტური პარტია.

მეორეს შრიე „დამინებული“ ამერიკელი მუშის ტაბოური ხელფასი დირექტორის ხელფასის ნახევარია. ტაბოური ამერიკელი მუშის სამუშაოზე საკუთარი მანქანით მიდის ისევე, როგორც მისი დირექტორი და ცველის უფრო

ეს და მან სიხარულით გამოიმეღვანა ქ. ნალოკში. სხვათა შორის აქვე გინდა ვაგისხინიო. რომ „პერგამინი“ მსგავსი საქმიანობა ქართველებმა საფრანგეთში გამოიჩინეს. მთი ქართველი ხალხები და განსაზღვრული რისკები არა ქართველი იბრაილისკაც ადარჩინეს. ამბობი, თავის თავის საფრანგეთში ჩაგდებით და დიდი გამბედილობის გამოჩინეთ. ყველაზე დიდი როლი ითამაშა აქ განხვეწებულმა ჩემმა მეგობარმა მბიელი კლიდამ, რასაც ქართული შუბლის ყოველი წევრი იხმარებდა და მხარს უჭერდა. პარჩის იბრაილების დიდი რაზმის—ველიისან მალხაზ მბიელი. სა და უცხოთა შორის ის აღნიშნული. ჩემი ქარა თველები ერთად-ერთი იყვნენ, რომელთაც ეს მოიმეჭქეს და ვინც ქართველი ერის რაინდულ წარსულს იცნობს, ის მისთვის გასაოცარი არ არიბო.

იბრეტინდერის ასეთმა საქმიანობამ და გერმანელი ფეივალტორი პოლიტიკის იანობა, გულხაზვანად კრიტიკა, რომელიც სხვათა შორის მან მრავალჯერ წერილობითადაც წინადადება ვაგდინა პირს და უწყობდა. ის შედეგი ჰქონდა, რომ 1943 წლის შემოდგომაში ის „პერგამინის“ უფროსობიდან მოხსენს გერმანული ჯარბიდან ვარიცხეს. გესტაპომ მრავალჯერ დაკითხა და განსაზღვრული ვადით კიდევ დაასატიბრეს.

ეს არის სიმატილე „პერგამინის“ და იბრეტინდერის შესახებ ძველ ქართველებს უთქვამთ: (უთადი ნასარული ისარი მსოფლის უბრუნდები.)

ეს არის პატარა ენობოლი ქართველების ზრდილობა სამშობლოს ვათელილი უფლებების ძილსაც. მაშინ, როცა დასავლეთის დემოკრატულმა ქვეყნებმა კოლინიზირების სისტემის სხელობილი ხელი აიღეს. მაშინ, როცა ისეთმა პატარა წარსულის მქონე ქვეყნებმა, როგორც სივრია, კონია, მაკედონია და სხვ. დამოუკიდებლობა მიიღეს, სამშობლო რუსეთის კოლინიზაციის საფრანგეთში არიან ვახლართვლილი ისეთი ერთი, რომელთა დიდი ისტორიული წარსული, მბიელი კულტურისა და სულიერ საგანძურის რუსეთი ვერაფრით მიეტოვებოდა.

ქართველი ერეც მთ შორის არიბ და მამინ როცი მას ევლათისი და იყლათისი ავდებდნენ ჰქონდა. რუსის ერის და მისი იბრეტინდელი კულტურის ბევრი არაფერი სწინაი კაცობრიობის.

რამდენი ხანი შესესლეს უბნში ძალი და ტერორი ამ ერთა საკუთრების შენახვას? ის ტორია კი ვაგდესილი, რომ ამეგერი იბრეტინდები „კეთათ ისიყეს“ ვერ უძლებენ.

გ. ვახლიანი.

ბევირი იარა თუ ცობა იარა...

ბევირი იარა თუ ცობა იარა, დროითე ლამის მთელი დედამიწა შემოიარა... სასიყვარულო ვერა ნახა არა, მაგრამ რადენ იარა, მთელი უბოროტი შემოიარა, რუსეთიც ზედ დაყალიბდა. ბელარუსისა ვეგერი აღურა, პოლონეთი გადადიარა, ქერაში ბავაყიეთი მოუსყა და გერმანიაში თავი ამოკრა...

იტალიაშიც იყო. საფრანგეთიც მიიარა და კვლავ იარა, თუ ცობა იარა, სასიარულოც ისეც არ ყუთფიდა? მხოლოდ ისივისი იარა, სად იარა, რად იარა, მაგრამ ბევირი იარა თუ ცობა იარა, ლამის ნახევარი დედამიწა შემოიარა...

სეც კი ხობს არ ვასიკლებს დროითე. ხობს დახობისწყალი იყო მისი სარბილი... ხობისწყლის პირზე ვადამბილი სამქველობითი და ლექენები: ბაზავ ხეივანის საყურადღიბო. დორთო იქ მბილიდა ნავითის საყიდლადა, ნახევარი ლტოილი ბობლი ჰქონდა, ყულზე ბობლი ბაზარს ვამბობდელი. ვერისში ერთი ბობლი ნავითი ყუფნიდა, რადენ ნათურის დაწოლის წინ ანებოდნენ და დაწოლისას აჭიროდნენ ხობლემ. იქვე იყო ვასილა თერძის ლქენი და ამ ლქენში ეჭვებით თოლფან „ახნიკების“ სახლობინო. ერთად იყვნენ ერთ ხის შენობაში ვასილა თერძი და მეჭვილე ეჭვებით თოლფან. ერთად იყვნენ იბრეტინდერი, რომ ბობის ქირას სანახევროდ იბდიდნენ... ერთად იყვნენ და ერთმანეთში ვერა ობიბოდნენ. ეჭვებით დაზუსტებული ლქენში დავაძიდა და ვასილა თერძი თავის გულში ამის ვაქონ ხობრად ბრახობდა. ვასილა თერძი სიტყვით შევიკლვან, ვრიბობდა და როცა ეჭვითივე ლქენიდან ვავილიდა, ვასილა თერძი დაზუსტ. „საზღვრები“ დასმარდა. წელიწადში ვამბობდები. მაგრამ უსლო მოიკავებოდა ეჭვითივე ვამბორჩილას... ეჭვითივე კიდევ დაზუსტ კვლავ დასმარდა ძვილი „საზღვრისკენ“ და ასე ვაუთავებულად მიდობდა დრო და წუთებით ხობისწყლის პირზე ვამოლი

დაბაში, რომლის დაქალაქებზეც თვითონ ხობლი დედამიწა ოცენდებოდა. ამასევე ნატობობდა ჩვენი თმახუტუბა დროითეც.

ხობის თავში ამ ხის ლქენში სათავიში ედევა თენვენ კორტავს ქვის შენობა და ფართალი იყდებოდა აქ. პატარა ვამბვილელი ყოველ წითულპარასკევობს წყრილობა ხბით მოუხმობდა მუშტრებს და ლექსად ვაპკობდა ხობლემ: „ჯავრი ვართალი“ „ვავარ მართალი“

ვევისი სიმატილე არც სხვას სჯეროდა და არც თენვენ კორტავს, მაგრამ ეს ასე იყო საქმიო და ასეც ხდებოდა.

დაბის შევაგლობი დედა ავრეთივე პოლა არჩილისი სამიკობი. მის წინ შეგრებობდნენ ზუგდიდთან თუ სენაკთან მობაგლი „დედუყენები“. ხობში ცხენებს უცვლიდნენ, ხობის მათთვის საკანამო საღვური იყო. პოლა არჩილისი ლექსის ვაყილებით იყო შეტარდნილი მუდგონების ღვივის წაწყობები. ამართი ყველაზე სანახები იყო ვაპი ბერაძეს ღვივის საქმიო.

ამბობდნენ ხობლები: ვაპი ბერაძე პირიანი კაცი, სხვიდნენ რომ არინავის ღვივის ხობისწყლის წყალით; და თუ წყალს ურებს ოდნავად, ეს იმბრობ, რომ ძალიზ შეუდებულ ღვივის დასიყუება ვებრებოდა.

პირიანი კაცი იყო ვაპი და პირიანი როგონად ვამბოვობდნენ ხობლემ მის წაწყობი საქმიანი და უსაქმიური და დიდიანდა საბამოდ ვაგინობდა ღირალი და იმდებოდა: „ზესტავნი, ზესტავნი! მუხვიდობით, შორს მიგრებავ, შორს მივდივარ, მუხვიდობით, ვამბო ჩემს, ვამბო ჩემს ვენახს.“ ოთხწელიწობის, ოთხწელიწობის ვერ ვახო!

ხობით ამყობდა დროითი... ხობი ყველაფერი იყო მისთვის, ხობი იყო მისთვის მთელი საქართველო და საღაობობით სანლის ლავ-

როში, რომ ჩაუვებოდა ხობლემ თავის ტოლმე ვამბოვდა. მის წყრილობა ხმა შორს ვამომდე: „ვიფლები და ღვია, საკითრთო ხეცნია...“

საკითრთო ხეცნივლი ვერ ერეყოდა ჩვენი ბოქუნა. როცა ხობინად საღვდომოდ იმბრეთში წაყვინდნენ და ქართველი ძლიის ამბერყედა, იმბრელი ბოქები „მარგალს“ ეძიხებოდა და ხობში კი „ქორთუს“.

— დედა, ვინ ვარ და რა ვარ მე? — ეცხრა და ლექსს და თან დაუბეჭდებდა: „მარგალს“ მექახინა, აქ „ქორთუს“. დროითეს დედაც მი უხმატრებობდა თავის ჩიტუნს და ეტყობდა: „შენ ბერეგალი ვარ და ქორთუს“.

როგორც ეტყვი, ხობი იყო მისთვის მთელი საქართველო. დროითე მთელს ქვეყანაზე ხოს აიხლდა, შეუღლიდა ყველაფერს. მაგრამ ხობიც კი ვერ! თუ ვინ ველიო დედამიწა და ქველყოფი, მეორედ მოსკო მიამკობდა მას. ოქონდ ხობს კი არა კვლებოდა არ!

პოლა, ოცნებობდა, როგორც ყველა ხობელი: ხობი მთელი ქალაქი ვახდებდა, შემდევ ქალაქი რკინეზას შეუჭაქნეს ვაყიყანდ და „პოქინე“ კისრის ტყვის მჩაქრებელ ლქენებს შორის, და ვინ ტყის სად წავა... მარჯვნივ წავა თუ მარცხნივ, ვართ თუ შევიდნი; იქნება ტრახიბონიტი კი მობაროს და მთელი ღვნიაც.

დროითეს მამისავან ჰქონდა ვაგინილი ტრაპიზონი... მაშინ ბაიბურთისკენ რუსის მთავრობას, იმის დროს ვა ვაგებდა და დროითეს მამა იქ იყო წასული ფულის საშროდლად. მაგრამ დენია არ ხბილი იყო, წარბობდენ არა ჰქონდა. წყალი იყო თუ ღვია, ცვარი თუ ნახში, ჰქონდა თუ ქალაქი, არ იცოდა... არც უნდობდა ამის ვაგება, ის დენია იყო, დანახო ის თავისთვის, მე ჩემთვის, ჩემ ხობში, გარა ხობი მთელი ღვია არ არის? ხობი ხობ იყო ვამუნებულ ხობისწყალზე, ხობისწყალი კიდევ

ვერცხლის ფერად მზინიდა. ხობისწყლის ვაგობი კიდევ მონასტერი დევა ვაგინივნივით. მობარობს, თუ როგორც ხობლები ამბობდნენ „მობარინობას“ ზღია ხალხი ვადამკობდა და ვამბობდათ უზარმაზარ დნევათ მავალ ვაგბრეტინდელთა ნავს. ბეგრებურ ცოლი მბილი დაქარილობულა. მონასტრული მზავნივით დახმამბული ნაიე ხობრად ვახბო ვაგააწოლიოა. ხობრათი ხობისწყლის ფსკერივნი მონასტრები ვასიერებოდა და წაწერიდა ხობლემ სობრებში. წყალი კიდევ ლამობდა შვე შტკრებს და მათს უნდა ვინახათ. არ ყუდა დაქარილობებოდა... ატყებოდა ვამეშების ტირილი, ქალგები წიცილე-ვილიო. თბების ვამლა-ვაწყვეწა. მაგრამ ნაიე დნეჯალ ვამოდევდა წყალს. ხენწინებუიქ ნინებებს მარჯვედ უსობდნენ და წიცილი წვილიდა ჩრებოდა და საკი ვაგებ ნავად.

ხობი მთელი იყო ვამუნებული ხობისწყალზე, ხობისწყალი კიდევ წიცილში ერთხელ დეფარის ათერია, რადაც ვესული დაპატრონებობია, ადლდებობდა ხობლემ, და მთელს დაბას ჩინაქმის უბარებოდა. მაშინ ვენახათ ხობლები, როცა ხობისწყალი სინობის ყინებს მომდებოდა, ზოგავითი სახლში შეუვარდებოდა. შეღერილი, ვიკიკას ტინის აუფორთაქებია, შიშს აუმედა. არინახებურ შესუდვილი ოღის ბუარჯებს ხეთითი ეხეთქებოდა... მაშინ ქუდმობ გლეჯილი ვამობდა ვინ სად, ვინ რით, ვფენი, ცურვით, ვატობით, ვავით...

შემდეგ ღელეჯ და ცხენებობა, ხობისწყალი მთავინივნივობია, მომუშედობა და ისევე ვალაბობისკენ პარს იმანდა, შვე ჩაყვებოდა. ქალგები კი დატეკვნიდა შრმაში და უღელეშებოდა ლღვებს, პირადლდებულ კობებს, ფოთლებიდან ამოვარდნილი ღორჯობებს და ხობლებს. ხობი უღელეჯი იყო... პოლონდებდნენ ხობ მუნში თუ ორბოლები ჩარჩინენ თეგზებს, რომლებსაც ვერ ვაყსურით ტალღასთან ერთად... დატეკვნიდენ და ჰკრეფდნენ, შემდეგ ვაო

ადო: ყოველ ჰექტარზე ამდენი და ამდენი უნდა ჩააბარო ჩვენ სახელმწიფოს. წელსავე ყველა კოლმეურნივეს ვიდრე ბარში ლუგბას ჩაიდებენ ახალი მოსავლიდან—მოსავლის საფუთვით ნაწილი უფასო საზოგადოების მესხვეურების სურვილსა: როცა კოლმეურნიცა და მთავრობას ჩააბარებს ხარკს, ვადაიხდის მა ნებათბის იჯარას (რასაცვიფრებლია ესეც მთავრობის ჯიბეში მიღის). ვადასდებს სათესელ ფონდს, მხოლოდ ამის შემდეგ დაიწერება შრი მა—დღეებში მოსავლის განწარმოება. კოლმეურნის საკარმიდამო ნაკვეთი, რომ არ ქონდეს კოლმეურს როგორცავე ვერ გამოყენდება. მთელ უბედურება იმაშია, რომ მას ამ ნაკვეთზე მუშაობის ნება არ აქვს ვიდრე კოლმეურნი იმაში წყლის არ მოუწყურებს. თუ იგინეს ქუქამი არ დაუღვდა ღერინის სახელობის კოლმეურნიება, ნიკიტას სახელობის კოლმეურნიებაში ვადასდებდა ადგილი არ არის. ამისათვის საჭიროა „ანსპორტის“ მიღება და ბატონის (იგულისხმებ პარტიკა) ნებათბიცა, რომელსაც იგინე ვერ მიიღებს. ამას ქვი ათავსებულვინა და ბედნიერი ცხოვრება უქალსა საზოგადოებაში. „თავისუფალი კოლმეურნი სახეობიერი ტექნიკა მისათვის, რომ „მეგობრობა“ კლასის ხელმძღვანელების მოამბარავს, მაშინ როცა შინ კოლმეურნი ნახებრიცა შერიკი უნდას, ყოველივე ამას „ნიკიტას მანიფესტის“ თანახმად ათავსებდნენ. ესკოლოტაქვის მოსაძრა, თანასწორება და კლასებ შორის სოციალიზმი პარმიონა მჭევია.

„ნიკიტას მანიფესტის“ პირველი და უკანასკნელი ნაწილი იწყება და მთავრდება კომუნისტური პროპაგანდისთვის დახმასათვის მიღებული საქმიანობით: დაპირებებით, რადგანაც უკანასკნელი 43 წლის განმავლობაში სამბუთო მოქალაქემ დაკარგა დაპირებების ანგარიში: ამიტომ, ფეტიტურობისათვის, ნიკიტა ასტრო ნიშითელი მასმეტრის დაპირებებით უმასპინძლებდა თავის ქვეშევრდობებს.

1959 წლის სტრუქტურის სტრუქტურის დაპირება სამბუთო წყურებლის ყრილობაზე და გულსაყრიაბი გამოაქვს იმის გამო, რომ „ლიტერატურული წყურები“ და უკანასკნელ წლებში მინიშნულ გამოჩნდა სტრუქტურის უმთავრესი და რომ ეს სახელი სიტყვა არ არის შექმნილი. რომლებიც უჩვენებენ ახლის ცხოველები ფელ ძალას“. ნიკიტამ გულსაყრიაბის არა, არადაპირი მუტარაქცა დაუბნა და „რეაქციონერებს“ პარტი მისათანა: „შე მთლიანად იმ მუტარალობა მხარზე არა, რომლებიც გვიყენებენ ახლის ცხოველები ფელ ძალას. ახლის გამოარჯებებს ძეგლზე, მწერლები, რომლებიც მტკიცედ უყრდნობიან ცხოვრების რეალურ პი-

რობებს, კონკრეტულ მოველებებს და პროცესებს, რომლებიც ისრაფიანე შექმნან ისეთი ნაწარმოებები, რომლებიც იარაღი გამოადგება ჩვენს პარტიკას“. „ნიკიტას მანიფესტის“ ასეთი საპროპაგანდა იარაღი და ამ რესულა უნდა მიუყვანის. ნიკიტამ შესწავლია სამბუთო წყურებლების მავალბის ჩვენება და დაგანახა, რომ უტერბობით და მახლობით შესაძლებელი არა მარტო წარსულისა და აწუშის შეღამაზეა, არამედ მომავლის თვალწინაშიც ფეხებით დაბნატა. მთავრესი და ასქინაბნაში გათვალსებრი მგე-ველებიდან გამოჩნდა მერტა უბერა ფაქტი, რომ შუბი ხალხში არ დაიბნატა და მის მიერ დაბნატული მომავალი ახელს და ამაყრავებს სამბუთო სინამდვილის საუკულო სურათს. და რამდენათაც დიდა დაპირებების ზომა, იმდენად ნათლად ჩანს ის აკლია სამბუთო მოსაულებობას.

უბერეუვსად ყოვლისა უნდა აღინიშნოს, რომ „ნიკიტას მანიფესტი“ გრძელვადიანი თანახმება, რადგანაც ხუთწლიანი და შედელიანი ეგვიპტე უბრდინი გამოდგენს, ამიტომ ნიკიტა იმდენად ახალ 20 წლიან ეგვიპტე ამაყრებს, ამისაც იმ პირობით, რომ მომავალი იგი წელიწადში ყველაფერი ნიკიტას სურვილების მიხედვით უნდა მოხდეს.

„ნიკიტას მანიფესტის“ ამ ნაწილის ლიტერატურა არის ძველი და სანუკვარი სამბუთო სლავინი „დაგვიწით და გაუსწორებს“. ნიკიტა კლას არ აკლბებს და ძალ-ღონეს არ იზურებს დაარწმუნებს თავის-თავი და 10 წლითა ბინათმადლიერი იმეზარა, რომ 10 წელიწადში უკან მოიტოვებენ „დგარადკისი“ გზაზე მდგარი კაპიტალისტური სამყაროს და მის ღიღერს ჩრდილოეთ ამერიკის მწერებულ შატებებს.

განვიხილოთ ნიკიტას დაპირებები და შედეგებით მათი განხორციელების შესაძლებლობა. „20 წელიწადში, ასე ამოიბს მანიფესტი, ყოველ სამბუთო თავის, ახლად გჯარადწერადკისა და გაუთხოვარ დედების ჩაოვლით, ექნება საქართველო კეთილმოწყობილი ბინა და ბინის ქირა გაუქმდება. ბინის ქირის გაუქმება არ იქნება ძნელი, რაც შეეხება ბინების აწევენას, ეს სხვა საკითხია. ბინა იყოს, არის და იქნება სამბუთო მოქალაქის სანუკვარი ირებნა და სამბუთა ხელსაფლებების საეკოლო პრობლემა 1930 წელს გამოქვეყნებულმა სამბუთა კანონმა სანორმატივო და პიგეინური ნორმების უზრუნველსაყოფად. საცხოვრებელი ფართობის მინიმუმად თეთიფული მინიბანდრეზე დააწესა ქვირა კანონრეტული ნორმა. მის შემდეგ 30 წელიწადში მტკიცედ, მაგრამ ეს კანონი ჯერ კიდევ არ განხორციელებულია და დღეს-ღამეობით საშუალო საცხოვრებელი ფართობი კაცის თავზე 7 კვადრატული მეტრია, დაახლო-

ვებით იმდენივე, რამდენივე რევოლუციის წინადახორციელ მეფის რუსეთში. ამის საოლო სტრატეგია მოუკვდა რამდენიმე კონსა საბუთა წყაროებიდან ამერიკევილი. 1927 და 1937 წლებ შორის ეს ფართობი 6.17 კვ. მეტრისა და 4.17 კვ. მეტრამდ დაცა. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ეს ფართობი კიდევ უფრო იშვიათი და 1953 წელს თეთიფული მოსახლე მოდიოდა 4.5 კვ. მეტრი. სამბუთა მწერებლობა ნიკიტას ყველაზე დიდი პრობლემა და უკანასკნელ წლებში სამბუთა პრესის იმდენივე იყო მრავალჯერ აიტება განგავა და ადურბობა, რომ სამბუთა მწერებლობა არა ფა სათანადო ცნებზე და რომ ახლადშე ნებულო სახლები მდარე ხარისხისა და ამ წლის მარტის 30-ს „პარადი“ შინ გამოქვეყნებულ ცნობის თანახმად ჩელიბანისკი 292 ადგილზე 562 საცხოვრებელი კომპანტისა და 292 დანუეტური აღმინდა და რომ ამ დღევანდების ვა მოსწორება სახელმწიფოს 11 მილიონი მანეთი დაუღვდა. (დღევანდელი კურსით 10 მილიონი დოლარი). იმავე სატარბის „პარადი“ ვაგარტეზა ჩელიბანისკის კომპინსტური პარტიკა დედანი და ქალქის სამბუთო თამებულ მარე, რომლებშიც 36 დღეუთმავრეული სასლში (50,000 კვ. მეტრი) შესასხვის მინიბანდრეები. „ამ სახლებში ცხოვრება შეუძლებელი არა—ასხლებს პრადა—თითახვს არა აქვი მოპირაკეთებული იტატკები, აკლია ღაფჯებრი, კედლები, წყალსადინი, კანალიზაცია, გათბობა და ელექტროლო გავანდილობა მოუთავებენა. ზოგ სახლს სასტრუაიცი კი არ ჰქონდა და ხურღული, რაცს მინიბანდრეებს შესასხლს“—ი ექვს გარეშეა, ჩელიბანისკის ამ ორმა მესურველი გავემის ვადაზე შესასარებლობად და საკუთარი ტყავის ვადასარჩნა შესასხვის ხალხი მოუთავებულ სახლებში. მთავრეს მხარე გვემის მთავრეულბობაში იგივე ფასად დიდადღებოდათ, ეს ფაქტი უზენაშენული იქნებოდა, რომ ტბიოლომ არ იყოს სამბუთა ბინათმავრეული ოპისათვის. ნიკიტამ კარგად იცის, რომ დასავლეთში თეთიფული მინიბანდრე, საშუალოდ, სიტყვა ერთი თითხი მინეც მოლის და სამბუთა მთავრობას 200 მილიონი თითხის მუნეც და სასტრუაიცი, რომ „დგარადკიბულ“ და საკვლის დაწყოლის, შესწავლის თუ არა სამბუთა ბურჯურება ნიკიტას დაპირების განხორციელებას ამის განჯავ მითხველისათვის მიგვიწვდეს. ჩვენ კომპერტირა ზედმეტად მიგვანია-

ნიკიტა პირდება „ბედნიერ“ სამბუთა მოსახლებს უმარჯავ საოჯახო იგეტიკოლო აპარატურას და დახანარბებს: მაცივრებს, ტელევიზიებს, ტექნიკურსტრუაქტებს, ლუმბლებს და ა. შ. ჩვენ ხელი არსებულ ცნობების თანახმად გასულ წელს სამბუთა ქარხნებმა გამოუშვეს

500 ათასი მაცივარი. ამან მომჭერე „მაცივრები“ რას იტყვო არ მილიონამდ ათევენ. თუ მე ვდებლობაში მივთვლით. რომ სამბუთა კავშირის მოსახლებობა ორას მილიონზე მეტია უზარალო მათვეტეზა გვიწვინებს, რომ ნიკიტას სამბუთიში ას სასულზე ერთი მაცივარი მოდის. მაცივრის საყიდლო მთქალაქე უნდა სათხი მაცივრის და 5—7 წლამდ ელოდოს, რათა შეკეთა შეუსრულდნ. ვასწავრებს ნიკიტა მწერებულ შატებს 10 წელიწადში ამ ნახებობი ნიკიტა პირდება თავის ქვეშევრდობებს მსოფლიო ყველაზე უფრო მოკლე სასწრშადღობი და კვირას, ვადასახლების გავტეზობა, უფასო საკეიპო დანახებებს და წმალბობა, უფასო ტრანსპორტს და ა. შ. ნიკიტა კიდევ უფრო შორს მიდის და აცხადებს, რომ 20 წელ იწყება საოჯახო კავშირის ინსტრუქტორის პირდებული რაჯარე ერთი იქნება მარტ. რასაც დღე ვიდრეული არა თომისტური სამყაროს ქვეყნები ერთად აღებულო უშვებენ. ნიკიტა თვალს არ ახამამებს, როცა ამომბს, რომ ფართოლი მინიბანდრეების საყენების გამოშეშვებას ვაახლებდნ, რომ შრომისუნარ მიკლბებულბობა და ინვალიდებს სახელმწიფო მოულის და შეინახვს. (სანტრეტრეოსა და ვადალ ვინ უელის ამ ხალხს?)

ერთი სიტყვიც არ წელიწადში სამბუთა მოქალაქე ჩიაცვამს. გამოყვევება, ვაგირობა, იმეჯრანბებს და იტვირებს ამრიკულ ყაიდად, მაგრამ ამერიკულზე უკეთესად, იმეჯრანბებს ამერიკულზე ნაკლებ და „უბედურ“ ამერიკულზე ათჯერ უფრო ბედნიერი იქნება.

რაც შეეხება თავისუფლებას, რღუნებში ნუ ჩავიდრებთ. ნიკიტა თავისუფლების გავარცხნებაზე არა მარტო თავს იყავებს, არამედ გავრბობებასაც არ აკლბებს. „არ დაგვიწყუდით, რომ 20 წლის შემდეგაც პარტიკა პარტიკა, თი დარჩება და დიტატკება გარაკიცდება, რადგანაც პარტიკა ვათავივებს „ხალხისამ ბინასტარს“ (იგულისხმებ კონტროლი). ვათავივებს საარგებლობანობას (იგულისხმებ ტერორი) და ვთი ამის, ვინც პარტიკა (ხმურფლებს) არ დაიმორჩილება და აზრში ვაეკლებს პარტიკის ხელსაფლებიდან განიქნებას.

ჩვენ დიდი ენერჯია და დრო დავხარჯეთ „ნიკიტას მანიფესტის“ შესწავლაზე და მიევი ამ ხნის განმავლობაში მესხიერებაში, რატომაც მოლა ნასრადინის ანგელოტიკი გეტრიალბუნებთ თავში. ერთი ანგელოტიკან გვიწვდა ჩვენს მეტისუფლებაზე გაუზნარა. ერთი მწვენიერ დღეს მოლა ხანში შესულ შახს ეტტებრა და დასახული შესთავახა: გასწელება, რომ ამ წელიწადში შახის საყვარელ სახეობის წეფების მოთახს შესწავლიდა. შახს ქუჯუნი უფუტად მოვსა წინადღებდა: ვასამარჯელოდ დიდი თანხა ადგილზევე ვადაუ-

ხებზე აქციებდნენ, ამზობდნენ, ტრანთან გამოყავდათ, მაგრამ უხეირო.

* * *

დორითვე მათთან იყო, რატომ იქ არ უნდა ცხოვროყო? ეს ამბავი ხომ მის ხობში ხდებოდა და ამ სანახაბას მისი საყვარელი ხობისწყალი ახდენდა...

არა თუ ცოტა იარა, მთელი დედამწეა შემოიარა... თუმცა მაშინაც დადიდა: ნარახზე, ხორვა, ბია, ხეია, ხობია... ეს იყო მთავალი მისი და როცა ბათიშს წყიყივებს შრომობუდა და შემდეგ ტელიობის მისახარს უმაღლესს სასწავლებელში, მწარედ გამოიტრია ბიქუნამ ხობი-აბასთობნა, ნარახუნი, მინდარე სქიანის ფოთლებად უკანასკნელად გამოყვანილი ოლიჯა არ არის ოლიჯი არც ვაგანმად იმარა და არც საღლადა. ოლიჯე ოლიჯეა, არც მეტი, არც ნაკლები, ფტქენად არ ღორს.

ჰოდა, ხელში ფართობობდა გულდასთვთქოლო... იფართობადა და ისევ ფოთლებს შეფარებდა... შეფარებდა, რადგან ფოთლებს შინად იკუბებოდა. დორით თუ ფოთლებს მოაშორეს.

* * *

ჰოდა, ბევრი იარა თუ ცოტა იარა დორით ექნებრის ვაგან-ვაგანობა გამოიაროს... იქ უტნიბ მეტის თანი ახალაკალიბა რალაკით დაქვა და ვილაქვი ქირილობა შეუტეხია... მორჩა და კვლეა იარა, თუ ცოტა იარა, ლამის მთელი დედამწეა შემოიარა...

უფასოდ დაჰვათ ყველაზე, მონ და გარედ, უკლიან, პატრონობენ... არა, აქ პატრონობენ, არც უკლიან, არც ავტლებენ, არამედ ითვეიან დილა-საღამოს, რომ სათვალავში არ დაიქაროს...

არა, ბევრი იარა თუ ცოტა იარა, ათასებში ერთად მთელი დედამწეა შემოიარა... და ათასებთან ერთად სახეობდრა ტყვეთა ბნავის ეზონში, ვაზაფხულზე, სხებთან ერთად ბალა-

ხს სძლედა... სძლედა ბალახს, რადგან ათასებში ექნე გამოკვევებდა და ბალახს სძლედა... ამ ძოვისას შეზღაშებულბოლსაც ჰქონდა ადგილი. ჯერ მაგრად მილიანდვანდენ ერთმანეთს: „შენი პატრონის დედაცა... ისმობდა ძახილი. „შენი ლოგინის გამშლელი-წიწმობბდა ვი დლცა.

„შენი ლობიის მომზარაშეი... ამლაშებდა ვი-დლცა.

ვაღანდლული ვაღანდლველს არც ვი ჩამოა ჩრბობდა და ვაღანდლული ვაღანდლველს ყვლო მიასწვებობდა. მიმშობისავან ვაგანბრა ყელს მაგრად უტკერა ვაგანბრა თითხის და ბიღენიდა, თუმცა საბდღენიდა არ ჰქონდა, თითხინაც დაბღენილს. მის დაობდნენ: —ჩესქენ ნუ მოე, შენ ხომ თავზე საყარა დაქვს ბალახი... ჩემი ბალახი იონჯა ხომ არ გავნია... ითი მიიწვი უბედურო, თორემ ვავათავე! და ვათავივებელი თვითონ ვათავებულ იყო.

* *

ერთხელ დაღანდლული, თვალემში ნისლ-ჩაწოლობობა როგორ ჩაიწერაკებს. სხვა ბანაკებში ვადაუყავდა... აღბათაქვი ბალახის ძოვიით თუ ვათავივებდენ წუთი სოველს... ვავიგინის წინ, ყველას ვიბებს და ზურგის ჩანათა უწინჯავდნენ. ამა რა უნდა ჰქონიდათ? და როცა ზურგის ჩანთები დაებრტყეს, დააკალიბრეს, ვიოცა დროულად ვასეს. ვავითლებულს ზურგის ჩანთიდან დაეახნებო ლურსმნებში ძირ დაეშენეს, ძირს დაეშენეს და ერთმანეთს კისრის ტებით დაეყარნენ. ყველამ თვალები ჰყარეს, ქიქცი ვი მოიხზანეს ხანში შესულებმა.

ვაგამობებს მთავრებდნენ. დორით წინ ვაგამობებს, გერმანებმა ოფიცირმა ითვისა: —რად ავრკებდით იგი დაეახნებულ-გავყვილოდ მულ ლურსმნებზე? ვერავინმა ვერ ვაგამობა ამოყანა. ბოლოს მას ჰკითხეს! ესე ჰკითხეს! 60 წლის თადარიგის ჯარისკაცს, კოლმეურნის, ფარაჯა ძალით ჩაცმულს, ვაგანბრას და ვა-

ყვიტობულს, თვალემბიაკინებდნენ, დაღანდლულს.

—ენი ხარ და რა ხარ, და თუ ხარ, რატომ ხარ. —საიდან ხარ, რუსეთიდან თუ უკრაინიდან, მონდლოტიდან თუ ყირიმიდან?

—რუსი ხარ ვარ, არც უკრაინელი, არა მონღოლი ხარ და დაქვარება ჩვენში... ქართული ხარ, კაცი ვიყავი. თავის დროზე მწეა მქონდა, ყანა-ვეგნაბი, მერემ აკვლავფერი ვი წაიკვს. მეც შეე შემიბრის, არც მითხები მინდობდა თუ არა. შე-მეც ვაგამობაკებს, წაივლდა ხელი შემეჩინეს, თთიფ ვსარძევი ვილაცს. ის ვილაქე უნდა მოს კლავო, ის ვილაქე შენ მოკლავს ვიქტობი და...

—რა ბალაა?

—თითხობის ოფიცერი ლურსმნებზე.

—ლურსმნება?

—სად ავრკევი იგი?

—მას ვავრკებდელი ყველაზე... ბალახს ფოთლი თუ გართვ საშეშობით ვავაგვიტობენ... მას ვავრკებელი ყველაზე, როგორც ვი სამე ვიბოლოდბი. ერთხელ მწყობრმა ჩავვაგვიწესე, ჩემი ფიხი რალაცას შეხები მიწაზე... ის ლურსმნის იყო, ვაგანობდებელი, ყვითილი, მაგრამ ნანახა... ფვსს არ ვაცილებდი, რომ არ დამქარევიოდა...

—რა ვინდობა?

—ამი ვათავივებდა. ვერმანებელი ვარეკა-ვადენ ჩვენს ქვეყნიდან ძალით მოსულენს. ვი დემურენობას მოგავაშორებდენ და სახლში დაბრუნებას ვივლილ... ლურსმნების ვაგამი-ყენებლი... სხვისთვის ის მებრკობია იგი.

* *

ერთხელ დორითეს და მისთან ათასებს ხელი ჩაველს და საღლაქ შორეულ გზას ვაუწყენს.

და ბევრი იარა თუ ცოტა იარა, დორით ქართული ლოგინის მიდავ... ლეგინის თავზე დროშა ფრიალებდა უტნიბი, იქვე ცოტა მოშობებთ ნანცნობი დროშა... ქართული, სამეფო იარაღი...

დორითემ ბათუმი თბინოა... 1923 წელი იყო მაშინ... მოყვებიმი მარცხნივ და მარჯვნივ მოვადენე ქუჩებს... აზნისის მოვადენე აფრიად და ქართული სამეფოებრივი დროშა...

„ვაჭირო დროშა სამეფოებრივი მტერს პასუხს ვაუციუ ვერჯერკოვანია“.

ვაისინდა სილბერა და ამის გამო მოქმედებ მათახებით აუტკერეს ზურგი დორითის თვალში მათათხანს. მაგრამ ქალიშვილების თვალში მათათხანს ზურავრებულბობა და წყლიანს სარდავებში მჯელების მტერი მოქმედებ ჰქონდა, თი, ვიდრე ზეღისპირული მომხტარელი.

დორითემ თავისი სინახალო სამეფოებრივი დროშით ადორული ცეცის ახალავარდა. მისი სანბრელო ტყვის ვატეზიარა. ვამჭვირა ტფილისის ამინიავატორია დანეთავრებია. დორითის ეკონა ეთი ვაგანბარეს... ვაგანბრეს და მეც ვაგანბარეს. მაგრამ შენც არ მომიკვდე, ვაგანბრებლს მაგრა შეუბღერა და...

—მენშვიკობას თვით ანებო!

დორითემ ვაოციტით შეხება და ვაფიქრა: მენშვიკობა კი ცოდნია, მაგრამ მთავარი და ვიწყებია, ქართული დროშა; და კონსტრუკტორია დამთავრებულმა ისე შეუტრიახა დორითის, რომ უმალეცესი ვანახებულბოლი კი არა მჯეჩბინებეც არ იყავებოდა. მაგრამ არაფერია— ვაფიქრა დორითემ... ვერა მისი ვახლებმა არა ღორს... სულ ერთია ურწმუნის ვერ დაარწმუნებს. სანამ თვით არ დარწმუნდებდა ვე-რცე დაარწმუნებდნენ იმას, რაშიც ის თავად არ არის დაარწმუნებელი. მაგრამ არაფერია... ეხლა მას არაფერი ვაგებდა. მაგრამ მოვად დრო და ვაგიტებს და როცა ვერმანებელი სამხდრეო ფორმით მიირით ჩვენი ახალავარდა კომპო-ზიტორი და მარეხვლად მოკლელებს სამეფოებრივი დროშა დასაკერეს, საცად თავზე „ვერკირბეს“ ეწყრა, მიხება ხა ხილი იყო იგი და მისთვის არავრებულ გაუწიარეს თვით.

(დასასრული იქნება).

მინია ლაშაური.

როგორ დაწინი ხრუშჩოვი ამერიკას? (საბჭოეთის ოფიციალური ცნობების მიხედვით)

1959 წლის დეკემბრის 25-ს, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა სტავროპოლის კავშირში ერთ სულ მოსახლეს (ერთი სულ მოსახლე) ხრუშჩოვის ტერმინი იხ. ვაჩ. კომუნისტურ სტრუქტურას. გარკვეული წარმოშობის მხრივ გასწორებული პარტიის პირველი შტაბსადამსწრო, ამერიკის რეპუბლიკის პრესა გააკვირდა, რომ კომუნისტური გუბერნიის სახელი, რომ საბჭოთა კავშირში არსებობდა სხვადასხვა მუდურების და სხ. და ან, საბჭოთა დამინებმა ურყენეს მათ კრიზისს ეს მოხლოდა დასაწყისი. დღე ისინი შეიჭრნენ ამას. ჩვენ გაუსწარით ამერიკის კარგის წარმოებაში, რძის საერთო წარმოებაზე ჩვენში მეტია ვიდრე შეერთებულ შტატებში. შირს ალარ არის ის რომ, როცა შეერთებულ შტატებს ვადავებებთ ხორკის წარმოებაშიც, საბჭოთა დამინებმა ამერიკული ცხოვრების წესის თავიანთი ცნობები ვადამჩვენებთ ბაქისა და ყაყო ჩოხას. სოციალისტური მუდურება ცხადყოფს თავის უპირატესობას ყოველი სხვის წარმოებაში. ესე იგი, ექსპერტული, ვიჭრებთ ასე თქმა წარუარ ირ არ იქნება სასებითი რადგან მან უწყვეტ ცხადობა და დამტკიცა თავისი უდაო უპირატესობანი. ხოლო იმათ ვისაც არ შეუძლიათ, ან სურთ შეუდრდნენ ასეთ ფაქტებს, ჩვენ უფრო დამაჯერებლად უჩვენებთ. როცა შეერთებულ შტატებს გაუსწროვით სხვა სახეობის პროდუქციის მხრივაც. მაშინ ჩვენ მათ პირობათ ვუცვლით ა თვეში წარმოება, ა ხვენი. შეხედით, ყველა მონაცემი მოწმობს, რომ ახლა ჩვენში, საბჭოთა კავშირში, ამა და ამ საქონლის, ამა და ამ პროდუქციის წარმოება ერთ სულ მოსახლეს მეტია, ვიდრე თქვენში. შეერთებულ შტატებში"ო.

მაშინ (1959 წ. დეკემბერში) ხრუშჩოვის ბევრი დახატული სურათი კარგ იყო. პერსპექტივისა და იმიდების, კიდევ უკეთესი. მაშინ (ხრუშჩოვის ცნობით) მარტო რუსეთის ს. ს. ფ. რესპუბლიკის (კომუნისტური) და საბჭოთა მუდურების ჩამატებული ჰქონდათ ერთიამოლი და ტონა ხორცზე მეტი, ვიდრე გვიშთ ყოველი ვათავალისწინებოდა. სრულიად ბუნებრივია, რომ „ბრწყინვალე“ მიღწევებისათვის ნიკიტამ უხვად არიდა ლინინის ორდენები და სოციალისტური გმირის წოდება. თუცა უნდა ვიღებოთ, რომ მაშინაც იყო პატარა მაცი ვე რეპტიბი და „ბოლახა“ ამაზე თითონ მევიც თითია, როცა სთქვა: „1959 წ. ყაზახეთში, ყამირ მიწებზე (ყამირი მიწები, როგორც ვიცი თვის პირში შევიღა და მისი გენერალური წამოწყება მოსავლი კარგი იყო, მაგრამ ან მთ ღამანდა არ მოუტოვია, რადგან არ დამწველითა ვა გვიან დათესვის გამო. უკვან დათესვათ, რადგან 18.000 ტრაქტორი ექნა და მთავარა შეუყვებლობის გამო. ან რადგან მოსავლის აღუ და თოლის მოსავლად ვერ მოუსწვრიათ და ერთ მილიონ ჰექტარზე სი დაღალბა"ო.

ცამეტ თვის შემდეგ (1961 წლის იანვრის 17-ს) იგივე „ბულაქი“, იმავე პუნქტების წინა შუპირანალით ვამოიდის ანგარიშს ჩასაბარებლად. ამაზე აღერი, 1960 წლის ოქტომბრის 29-ს. საკავშირი კომპარტიის ცენტრალურმა გადუცთა საბჭოლმონ ჩანაწერი („ზაისკისა"), რომლითაც აღბათ საიდუმლოთა აცხადდეს და ასე ხეიბეს მარცხის მიზეზებს-მის თქვამ მას საჯაროთ არ მოუსურვებო, ეს მოხსენება (ზაისკის) ვარჩილდ იქნება საკავშირი კომპარტიის და მინისტრთა საბჭოს ყველა ინსტრუქციებში

ინიტიას მანიფესტი. (დასაწყისი იხ. მესამე გვ.)

ხადა, თანაც მოლა ვაფთხოთბილა—ჯერ სახედ-არს კითხვას არ შეასრულებდა შუახს ვალაობა მოლას თავს წყაველებლით. ვამბერბელად დაღიდა ვაპატივდებოდა მოლა სახტარანობით დამბურუნდა სახლში და ცოლს ახალი ამბავი ახარა. მოლას ცოლმა სახე დათქარა და ტირილი მოიკრია: „ეს რა გიქნია შე უბედულერი, სასიკეთლო განგანბნისათვის ხელი მიგაჭერიო"ო. მოლამ თავი გაიქნია, სინბარბუნით თვადი ვადაზნადა თავის მეუღლეს და ბრძანდუდა ვანუცხლად: დედაცაო, შენ რომ ჩენდენი ტყე-ვა და წინაშემდგომლად ჰქიანდეს ასე არ ალამ-პარავალდებოდა. ამა საღარადებელი რა ვაკეპს? ან წელიწადში ან მე მოკვებივდ, ან ვირი მოკვებიდა ან ვირის პატარანიო.

ალბათ 1894 წელში დაბადდულ „ნიკიტას მანიფესტი" ავტორისა რომს ანგდებოდა ჰქონდა ვუნებანი, როცა თავისი თსხულებმა მო-ათავა და თამაშქს ვადათ ოცი წელიწადი და უღო.

მიმომიღებოტი.

საკავშირო რესპუბლიკების კომპარტიების პირველი მდივნების და მინისტრთა საბჭოს თავ რეკლამატივის თანადარბობით. რადგან ის არ გამოუქვეყნებიათ, სადგურებელია, რომ იქ არსებული მდგომარეობის კრატეცა უფრო მსახილია. ვიდრე ეს ხრუშჩოვმა პუნდუზზე ქნა. როგორია ახალი სურათი საერთოდ? წინით აღვიღებოდან. ე. ი. რესპუბლიკებიდან და ოლქებიდან მიღებულ ცნობებში ცი ფურტი ხელიწერებად მეტად ვამბერია ყოველი. უკრანის ნახევარი მოსავალი, ხრუშჩოვი სათიყის, ვივალას მოუპარაკს. რომ საბჭოთა კავშირის 1960 წელში გამწვადება 12 მილიონ ნახევარი ცხეარია. თურმე ადგილი ჰქონია მოტყუებისა და თვალის ახვევის დაცემაზე. ზოგი ერთი ოლქი ვადიღებულ ვალდებულზეა უკრანს. მაგრამ არამეტ თუ ეს არ შესწავლითა, არამეტ შეორჭულდებელი დაჩინებობა სახელმწიფო რეგიმთ ვათვალისწინებელი ვალდებულზეა; მაგ. ტულის ოლქის ხელმძღვანელზე-უს ოკრანის 147 ათასი ტონა ხორკის ჩამატება. ჩაუმტადებით კი საშოცდა ორი ათას ხუთას ტონა. ე. ი. ვალდებულების ნახევარზე ნაკლები.

თურმე ზოგიერთი კოლექტიური საბჭოთა მუდურების მიჯობარება აბარებენ მარკულელულს, ხორცს, კარქს, რძის, კვიკერს თუ სხვა სანარკატს. შემდეგ ყოველივე იმავე მთავარი მიდან (მოთხა) კომპარტიებისში), ან სხვა კოლექტიურებშიმე მტკიცე ფასებში და ხელ მიჭირია აბარებენ მას. (თავითვე ვი უწყვიანის ით მუდურებობას, რომელიც მათთვის უფრო ხელსაყარი და სასარგებლოა). ამ რიგად სახელმწიფოსათვის ჩამატებული ერთი კილონა რკელი, ხორცი თუ კარქი თვითღებო, ამ უდ რის საბჭოთა სტატისტიკით ორ, ზოგჯერ სამ კილოგრამ ჩამატებულს. მიღწეებისათვის უხ ვად ძმლებათა პატივები. უკრანის რესპუბლიკის ერთი დიდ ჩამატებულს ზოიგის, 1959 წელში. ასეთი კომპანიისთვის ხრუშჩოვისგან მიღლია სოციალისტური გმირის წოდება და დიდი დამსახურებისათვის უკრანის რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს წევრით ყოველი აჩრულებო.

მიზალია ოლქი და ზოგიერთი რესპუბლიკა ცოცხას. ან სრულიად არ აძლევს მარკულელულს სხასლმწიფობა. ხოლო სახელმწიფო ბელის და ვი იგივეზე ბიგარა მეტს ვიდრე წინათ. კოოკრანისა, და საბჭოთა მუდურებისთვის ვასულ წელიშე წალკები ხორბლეული და სხვა სურსათი ჩამატება. ვიდრე წინა წელიში და სურსათი თანაშავი ამამინებელი კომუნისტები კი არა პარტიაზე მიტმანლილი კატორისტებია, რომისებურა სურთ ავტორიტეტის შექმნა არა შრომით და გონებით, არამედ უპატრონო მატქინაეობით. ვადპრით უნდა ვებრძოლით ამ ვეარ ამამინებთ, რომლებსაც ვებინო პარტიოლი ბღლითი უღიგო—ისინი არიგებენ ჩიანპარტისა. ვანა ეს პატრონებთა უჩივლით სხვა მუდურებობაში ათას სსამოცდა ექვსი ციწერიკი ხორცი და ვასალო კოლმუდურებობაში წარმოებულეთო? ისინი პოლიტიკური ორგანიზაციები კი არა ჩაჩებთა რომლებიც წინათ იწებუნდნენ ტყავის, ხორბლის და ბებური ცხენების შოიოისთ. (ვალკილი კომუნისტები დაემეგაჩენეს თავი ჩაჩრებს. ასეთ დამინებებს პარტიასში არ უნდა ვაჩირებდებოთ—აცხადებს ხრუშჩოვი. მაგრამ შემდეგ მისივე სიტყვებიდან ეგებულობით, რომ თურმე არა მარტო ჩაჩრი და კომინატორი კომუნისტები აფიქებენ ხრუშჩოვის რეგიმის, არამედ ყოველან მტკიცებულებიკ. „ეტიქნიკის რაოდენობა დიდდობა, ხოლო სიმინდის მოსავალი რესპუბლიკაში არა ბრტულბა. სიმინდის მოსავალი ჩვენში ძალიან დაბალია, ჩვეულებრივად ჰქიანდებდა მისი ოლი და. დაბტაცლებით ყანში აბარავენ მოყვანილი მოსავლას. ანგარიშების უჩივნივდნე დაჯიკი ურად ლეზელს და ეს სწორია, ხოლო რამდენ იკავრებად მოსავლის დაგვიანებით ვიცილის გამო და რამდენი იტაცებენ? ზოგიერთი ოლქიკრებია და საბჭოთა მუდურების მოწოდული სიმინდის მარკულის ნახევარსაც კი ვერ იღებს. (აქ ხრუშჩოვს უკრანის კომუნისტური პარტიის პირველი მდივანი პოდგორნი უდასტურებ, რომ სიმინდის ნახევარი მოსავალი უკრანისში მიღობრშივე იყო მოპარული). მენჯანებით და ვამოცადული მუშაობის შეუდარებლობა მეტია, სახელმწიფოზე კი თითქმის ორჯერ ნაკლებ პურს ყიდობან" აღიარებენ ნიკიტა.

კარქასი და ჩიძის მოპარების (მასსავადი დამაზღვრებელი) საქმეში ამერიკა ხრუშჩოვის ერთი ღელის წინა გამაცხადი დამატარებულდებოდა ემ პომბოს: „შემცობრად ძროხების წველიანობა. მრავალი ოლქების კოლექტიურ და

მოსკოვის პრესის მიხედვით.

როგორც მოსკოვის ვაჭრებზე იუწყებიან, ახალგაზრდა კომკავშირის მეთაური ვლ. სემი ჩასენი დადინებულ საბჭოთა კავშირის საიდუმლო პოლიციის უფროსათ

რუსეთის კომუნისტური პარტიის 22-რე კონგრესზე სემინასტნი აგროთვე პარტიის სამდინდობა შეუყვანიათ, რაც საბჭოთა კავშირში უმაღლეს ორგანოთა თავლება. თუ ამ პაროვნებმა ორივე პოსტი შეინარხოვე, ეს მანქნებელია, რომ ხრუშჩოვმა მოქმენა საიდუმლო კაცი და ის სტალინის გზას ახლი ლათ დაუბრუნდა. მისი საშუალებებით მოსკოში და ვანანდგურებს თავის შინაგან ოპონიციას და „ვაგრაგვირნენულ ბელისი" სამს უნებებლად დაეპარტინებულ და მისგან დასუწებულ პიროვნულ კულტურაც უშინზრად აღიდევს.

უფაველი არ იქნება ვაგინებნით. რომ სემი ჩასენის აღმავლობა დაიწყო 1958 წლის კომკავშირის არსებობის ორმოცი წლის თავის სახეობის ყრობმაზე, როცა მან ზორის პასტრენასა „ღორი" უწოდა.

ან ზრუნიძის და თვისების ნადირს ადგილით წარმიიღვენს მოცხეული საიდუმლო პოლიციის მეთაურის როლიშ და ამის და მისიღლით ადგილით ვასათავალისწინებელია ხრუშჩოვის ბიოგრაფი ზახებუები;

მოსკოვი, დეკემბრის 7-ს.

საბჭოთა პრემიანდის უფროსმა ოლიონდ ილიჩენამ ვანაცხადა: „ერთხორის მშვიდობიანი თანაშავისებობა არასდროს არ შეიცვალდა არაც გულისხმობს კომუნისტურ და კაპიტალისტურ იდეოლოგიების მშვილობიან თანახმებობას"ო.

ილიჩენამ ამ სიტყვით მიმართა ამ ეამად მოსკოვის მიმდინარე „იდეოლოგიურ კონფერენციას".

მოსკოვი, დეკემბრის 12-ს.

ბელეს საბჭოთა კავშირმა მოსთხოვა შეერთებულ შტატებს დაატესლას დასავლეთ გეოზინის ვენერალი ადოლფ ჰოიხენგერი, რომელიც ვაშინგტონში არსებულთ ვერბალოთთ თავდაცვის ორგანიზაციის სახედრო კომიტეტის მეთაურია.

დასავლთა კავშირის განცხადებით ან. პოინგერის მეორე მსოფლიო ომის „კრიმინალია" ამ ამბოტოში მის თხოულობის მოსკოვში ვასამარტობილდა. საბჭოთაის ბრალივება „დასაბუთებელია" შეერთებული შტატებისადმი ვადაცემულ ნორკტში და პრესის წარმიამდევნებეს კი ვადასაქმი. შ. ხარლოთვმა.

ხარლოთვის აზრით გენ. პოინგერის ომის დასაბუთება, რადგან ან ადცილად ბრძანებდას რათა ესკოლოთ და ჩამოქრბრით ვერანაშელო ხაზის შინგით მომქმედო საბჭოთა პარტიასწინებო. ხარლოთვმა ვანაცხადა, რომ „არსილის სურს გენ. პოინგერის ვასამარტობა მოსკოვში და არაფერი ექნება საწინააღმდეგო თუ ვასამარტობებს სხვა, რომელიმე ქვეყანაც შეუტრდებოდა.

დასვლეთ გერმანიამ, ვაშინგტონში ოა იკროპოლთ დადაცვის ორგანიზაციის სახედრო წევრებმა პარტის ურავივდა საბჭოთა კავშირის მოთხოვნებზე და ბრალდებდა მას უწოლდ მორიგო პრეპრადედილი ვამოსიდა.

დს. ბერლინი, დეკემბრის 19-ს.

ქალაქის თავმა ვილო ბრანგმა უარი სთქვა დასვლეთ გერმანიის პარლამენტის სოკ. დემოკრატულ მანდატზე, პარლამენტის წევრობა შეინარჩუნა, როგორც დასავლეთ ბერლინი ამდინისტრაციის მეთაურმა.

მოსკოვი, დეკემბრის 22-ს.

საბჭოთა კავშირი აცხადებენ, რომ ის იმუღლებულთ იქნება მიილის აუცილებელი მოქმენი, რათა დაზღუდოს საქათობის უშინზობობა, რომელიც სადურთხემი ვარდება დანიისა და დადაცულების გამო.

საბჭოთა მუდურებობებში და თუ არ მივიღებთ საჭირო ზომებს შეიღ წელიდან ვეგვას ჩიძის წარმოებაში სიმდინდობის შექცევობა. უუანასქნულწმინდ ძროხების სულდაობის ვაზრდა მოხმენა ამა მათი ნორმატივი ვამრავლებოთ. არამედ მოსახლეობისგან შევიღდის ხაზრზე"ო.

ე. ი. სასოვადობებრივი, ანუ კოლექტიური ვოცხე ვაზრდა მოსახლეობის კოლმუდურების და მუშაში სასმარტებებისგან ძროხების ვიციფობა ჩიძის ხაზარება კი ამით არ ვაზრდობა. „რასაკვირელოთ თუ კოლმუდურნი, მუშა-მოსახლესურე ძროხას ვიცილის, ის უტეველოთ უნდა იყილოთ, თორე მას ხორცისადაობის დაცულებენ"ო.

უ (გარკველება იქნება) გრ. ანუღამუ.

დს. გერმანიის ვერბალოთთ თავდაცვის ორგანიზაციის შემაგება სახედრო ძალების შექმნის ბაღტის მხარეშიო.

ვაჭრთილებმა ვადაცა დანიის საელოის მოსკოვში. სკანდინავიის სხვა საელოებში მოიღეს ვაჭრთილოების ასლები.

ზოსტონ ვაჭრებურ. ნოემბრის 22-ს.

კომუნისტური პარტიის 22-რე ყრობლობის დამთავების შემდეგ ხრუშჩოვი ალბათ ანგარიშობდა: წყავეტ თუ მოვიგეო.

მაგრამ ნათლია, რომ მის ცდაში რათა ვამხდარეო ინტერნაციონალურ კომუნისტების უტრეტილი ბელიად, მან იგემა მხოლოდ მარტო, რაც შეიღებდა დაბარბალოის წიფილი რნეთის მაის ვაგელნის და უმწინვნილო და პატარა აბრანის ამაყ უტრობათ.

როდესაც ისეთი პატარა ქვეყანა, როგორც ალბანიას სახალხოთ აფრთხილებს ხრუშჩოვს, რომ შეიღებდა სახეში შეავტობის მას, ნათო, აქ ვამარტებამზე დალაკარა ზედმეტი და „იღებრის" აქციები საგრანობლიად ეცემა.

ვაშინგტონი, დეკემბრის 12-ს.

ბალტილ-ამერიკელების კომიტეტმა, რომელიც აერთიანებს ერთ მილიონ ისტონურ, ლატური და ლტუნობი ჩამომავლობის ამერიკელებს—მოუწვდა შეერთებულ შტატებს, რათა მათ აღძვოს ვაერთიანებულ ირების წინაშე მათი ქვეყნების დასახლო კავშირის ოკუპაციისგან ვანთავილდების საციფობ.

კომიტეტი აცხადებს: ვაერთიანებულმა ვიღებმა უნდა აღადგინონ მათი ქვეყნების დამაუფლებლობა, რომელიც საბჭოთა კავშირმა მამარა 1940 წელშიო.

სანაა. დეკემბრის 14-ს.

ლტეს სანაამ შეწყვიტა დიპლომატიური ურთიფობა კომუნისტურ ქუბასთან. ეს არ მისეცემდა ამერიკული რესპუბლიკა, რომელსაც ალარა აქ მუდურებობა კუბის კომუნისტური რეგიმთან.

პოინგ-ფლეუ კალიფორნია. დეკემბრის 14 ანტიკომის რაქტე „ნეკ-ზოუ" („კდამ ბრწყინვალე ჩაიარა, რომლის დანიშნულებამა უწყელაღური თავდასხმის შექერება.

ვკინა.

კექ ტურბამ—რომელიც ვირ დროს მიილო რუსული ლდინის სახელობის მშვიდობიანი შპარკიმა—ვანაცხადა, რომ ვასულ ნოემბერში მისი მთავრობის წინააღმდეგ მოუწყობილა შექცულენის ინოციტარებულ ლნივლელომა შეერთებული შტატებისადმი ვადაცემულ ნორკტში და პრესის წარმიამდევნებეს კი ვადასაქმი. შ. ხარლოთვმა.

ეროვნული ერთობის ორგანიზაციისგან.

ვაერთიანებულ ერებში კოლონიალიზმის საციფობით დაკავშირების ქართველმა ეროვნული ერთობის ორგანიზაციამ ვაერთიანებული ერების ყველა (კომუნისტურების ვამოცლები) დილგევატიც დაუვხაზენ გმობრანდობს, სადა აქ დასაბუთებელია რუსული კოლონიალიზმის მისახელებია საქართველოში.

დეალი ნოუხ, დეკემბრის 19-ს.

შინავანი უმწინვნილის უფროსმა ვეარ ჰუეკერმა ვანაცხადა:

„ჩვენში არსებობს ისეთი წრე, რომელიც არ არის ორბად დარწმუნებული დემოკრატების ძალით და ამბობენ აყოლილები არიან უტენი შექმნას და ძალადობას. ამ წრეში ვექვილ იმათიკ. რომლებიც ფიქრობენ, „ვათილებსა სჯობია სკიცილი" და ამის გამო, „ყოველი სადასულები" სურთ შეინარჩუნონ „ზავი"ო.

მთი ჩემის მხრანდა მორჩეობა სკიცილი, ვიდრე ვიყო წიფილი"ო.

სავაწეო მასალები უნდა ვამოცხავნოს შემდეგი მისანობით:

Mr. G. Djakeli
561 W. 41st St., N. Y. G.

ამავე მისანობითი უნდა ვამოცხავნოს შემოწარულებები:

EDITORIAL BOARD: Dr. G. Gagliani, G. Lolta, G. Zalastani, W. Ssangulia.
EDITOR IN CHIEF: D. Sindikeli.
PUBLISHER: Georgian National Alliance, 40 E. 65 St., N. Y. G.